Speekselklieroperatie

Bij klachten van een speekselklier is het soms nodig de klier geheel of gedeeltelijk te verwijderen. Speekselstenen en/of goedaardige of kwaadaardige tumoren van de speekselklier kunnen een speekselklieroperatie noodzakelijk maken.

Er zijn twee speekselklieroperaties: verwijdering van het oppervlakkige deel van de speekselklier of de verwijdering van de hele speekselklier. Het gemis van een of twee grote speekselklieren geeft meestal geen problemen.

Meer over een speekselklieroperatie

Verwijderen oppervlakkige deel speekselklier

Dit is de meest voorkomende operatie bij een goedaardig gezwel of een chronische ontsteking. Omdat de aangezichtszenuw door het oppervlakkige deel van de speekselklier loopt, is dit een heel secuur werkje.

Verwijderen hele speekselklier

Tijdens deze ingreep wordt de gehele speekselklier verwijderd. Deze operatie gebeurt meestal als er sprake is van een kwaadaardig gezwel.

Deze operaties worden tijdens een dagbehandeling of een korte opname uitgevoerd.

Niet opereren

Soms is een operatie niet nodig. Bij speekselstenen of ontsteking kan uw arts voorstellen om eerst de speekselaanmaak te stimuleren, bijvoorbeeld door op zuurtjes te zuigen of met citroenzuur te spoelen. Ook kan een behandeling met antibiotica voldoende zijn.

Voorbereiding

Vervoer regelen

Regel vooraf vervoer naar huis. U mag na de operatie niet direct autorijden.

Medicijnen

Soms moet het gebruik van bloedverdunners tijdelijk gestopt worden. Uw arts zal dit met u bespreken.

Eten en drinken (nuchter zijn)

Het is noodzakelijk dat u voor de operatie een bepaalde periode niet eet of drinkt ('nuchter' blijft). Dit geldt als u narcose, een ruggenprik of een zenuwblokkade krijgt. Als u niet nuchter bent tijdens de ingreep, is de kans groter dat er tijdens de ingreep eten en drinken uit uw maag in uw longen terechtkomt. Dit kan leiden tot een ernstige longontsteking. Het is dus belangrijk dat u zich aan onderstaande voorschriften houdt. Als u niet nuchter bent, zullen wij er voor uw veiligheid voor kiezen om de operatie niet door te laten gaan.

Houd u aan de onderstaande voorschriften:

- **Tot 6 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn, mag u 1 of 2 beschuitjes met jam eten.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's morgens in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 02.00 uur 's nachts niets meer mag eten. Moet u zich bijvoorbeeld om 14.00 uur 's middags melden, dan mag u vanaf 08.00 uur 's morgens niets meer eten.

- **Tot 2 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn, mag u heldere vloeistoffen drinken. Dit zijn: water, appelsap en thee ZONDER melk. Koffie zonder melk is ook toegestaan.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's morgens in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 06.00 uur 's morgens niets meer mag drinken. De afgesproken medicatie mag u wel met een slokje water innemen op de dag van de operatie.

Als u al bent opgenomen in het ziekenhuis en de volgende dag wordt geopereerd, dan zullen de zorgverleners op de afdeling u laten weten vanaf hoe laat u niet meer mag eten en drinken.

Scheren

Voor de operatie scheren wij eventuele haargroei op de kaaklijn weg.

Geadviseerd wordt het operatiegebied 24 uur van te voren niet meer te scheren.

Voor de operatie

Op het afgesproken tijdstip meldt u zich op de afdeling. Een verpleegkundige ontvangt u daar en houdt een opnamegesprek met u. Kort voor de operatie krijgt u een operatiepak aan. U krijgt vooraf een pijnstiller (paracetamol) in de vorm van een zetpil.

Het kan gebeuren dat uw arts het noodzakelijk vindt om nader onderzoek te doen, bijvoorbeeld bloedonderzoek. Dat gebeurt dan ook op de opnamedag.

Goed voorbereid met Mijn Antonius

In ons ziekenhuis werken we met het patiëntportaal Mijn Antonius. Log voor uw afspraak in op Mijn Antonius met DigiD om de informatie te bekijken die voor u klaarstaat, zoals uw afspraakgegevens, vragenlijsten of andere belangrijke informatie. Zo bent u goed voorbereid op uw afspraak.

Behandeling

De operatie

Als u aan de beurt bent, brengen wij u in uw bed naar de operatieafdeling. Daar stapt u over op een ander bed voordat u naar de operatiekamer wordt gereden.

De anesthesioloog (verdovingsarts) brengt een infuus bij u in. Dit is een dun plastic slangetje dat de anesthesist in een bloedvat van uw arm brengt waardoor vocht en eventueel medicijnen worden toegediend.

De ingreep gebeurt onder volledige narcose en duurt ongeveer 2 - 3 uur.

Er blijft na de operatie vaak een drain (slangetje) achter, zodat zich geen bloed onder de huid kan ophopen. Deze drain wordt verwijderd als er per 24 uur minder dan 10 ml vocht uitgekomen is.

In de meeste gevallen worden er oplosbare onderhuidse hechtingen gebruikt die niet verwijderd hoeven te worden.

Na de operatie

U wordt na de operatie wakker op de uitslaapkamer. Zodra u voldoende wakker bent, gaat u terug naar de afdeling.

Mogelijke complicaties

Na iedere operatie kunnen complicaties optreden, zoals een nabloeding of wondinfectie. Deze complicaties komen zelden voor. Ze kunnen vrijwel altijd goed behandeld worden, al zult u misschien enkele dagen langer in het ziekenhuis moeten blijven.

De volgende complicaties kunnen specifiek bij speekselklieroperaties optreden:

Zenuwbeschadiging

Vooral bij de grote speekselklier (naast het oor) bestaat het gevaar van beschadiging van één of meer takken van de aangezichtszenuw. Over het algemeen ontstaat dan een tijdelijke (gedeeltelijke) uitval van één of meer aangezichtsspieren. Het gaat meestal om een tijdelijke uitval. Als de aangezichtszenuw beschadigd is, duurt het lang (soms zes maanden) voordat deze volledig hersteld is.

Syndroom van Frey

Dit syndroom ontstaat meestal enige tijd na de operatie. Tijdens of na het eten gaat u transpireren (zweten) in het gebied voor het oor. Hoe dit ontstaat, is niet duidelijk. Het is een hinderlijk verschijnsel, maar kan geen kwaad. Er zijn crèmes die soms helpen, maar een definitieve behandeling bestaat (nog) niet.

Verminderd gevoel in het oorlelletje

In veel gevallen vermindert (soms tijdelijk) het gevoel in het oorlelletje.

Nazorg

Op de verpleegafdeling

Daar controleert een verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk, uw polsslag en het verband.

Na de operatie kunt u wat misselijk en dorstig zijn. U kunt medicijnen vragen tegen de misselijkheid. U mag al snel een klein beetje water drinken.

Infuus en drain

Het infuus wordt verwijderd als u niet meer misselijk bent en gegeten, gedronken en geplast hebt. De drain wordt de volgende dag verwijderd als er minder dan 10 ml vocht uitgekomen is.

Pijnstilling

Tegen de pijn is over het algemeen een eenvoudige pijnstiller zoals paracetamol voldoende.

Eten

Tot 1 of 2 dagen na de operatie krijgt u vloeibaar eten, daarna mag u weer gewoon gaan eten.

Douchen

U mag de dag na de operatie weer douchen.

Naar huis en controle

Afhankelijk van de operatie kunt u dezelfde dag of na 1 tot 3 dagen naar huis. Er zijn geen speciale voorschriften voor als u weer thuis bent.

U krijgt een afspraak voor een controle op de poli.

Contact opnemen

Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de Poli KNO.

Wij wensen u een spoedig herstel toe!

Over de speekselklier

In de mond zitten heel veel heel kleine speekselklieren. Er zijn ook vier grote speekselklieren die buiten de mond liggen. De grootste hoeveelheid speeksel wordt gemaakt door die vier grote speekselklieren.

Deze grote speekselklieren zitten aan beide zijden van het gezicht onder de kaakrand en bij het oor. De speekselklier bij het oor bestaat uit twee delen: een oppervlakkig deel en een dieper gelegen deel. Tussen deze twee delen loopt een belangrijke zenuw, de aangezichtszenuw. Deze ‘bestuurt’ de lippen, de oogleden en de mond (lach).

Problemen met de speekselklier

In de speekselklieren kunnen speekselstenen, ontstekingen en/of gezwellen ontstaan.

Speekselstenen

Stenen kunnen de afvoer van speeksel belemmeren en aanleiding geven tot ontstekingen. De werking van de speekselklieren is erg afhankelijk van de hoeveelheid vocht in het lichaam. Bij een tekort aan vocht krijgt u al snel een droge mond.

Als een speekselsteen één van de afvoerbuizen afsluit, hoopt het speeksel zich op in de klier. Dat veroorzaakt pijnklachten. De pijn treedt op bij eten en drinken. U voelt dit vooral als u voedingsmiddelen neemt die de speekselproductie sterk stimuleren, zoals zure snoepjes en zure drank. Door de slechte afvoer ontstaan in de loop van dagen of weken ook ontstekingsverschijnselen. De pijn is dan (vrijwel) voortdurend aanwezig. Soms komt er pus uit de afvoergang in de mond. Dat geeft een vieze smaak.

Verdroging
Als de speekselklieren lange tijd geen speeksel aanmaken, kunnen er ontstekingen ontstaan. Dit speelt vooral bij oudere mensen die onvoldoende vocht nemen.

Gezwel

Bij een gezwel in een speekselklier ziet u een bobbel onder één van de kaakranden, op de wang of vlakbij het oor. Soms gaat bij de grote speekselklier het oorlelletje wat naar buiten staan. Over het algemeen geeft dit geen pijnklachten. Het gaat meestal om een goedaardig gezwel.

De meest bekende zwelling van de kaakspeekselklier is de zwelling die bij de bof optreedt.
Het meest voorkomende goedaardige gezwel, het menggezwel, kan terugkeren. Daarom blijft u na een operatie van zo'n gezwel meestal één jaar of langer onder controle.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- KNO (https://www.antoniusziekenhuis.nl/kno)
- Chirurgie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/chirurgie)

Contact KNO **T 088 320 21 00**